

Poslovno poročilo za l. 2013

I. Osnovna predstavitev in usmeritve zavoda

Lutkovno gledališče Ljubljana je osrednje slovensko lutkovno gledališče, ki izvaja lutkovne in dramske predstave za otroke, mladino in odrasle. Pretežna usmeritev javnega zavoda so mlade publike. Javni zavod je bil ustanovljen l. 1948, delo gledališča pa temelji na stoletni tradiciji slovenskega lutkarstva. Gledališče deluje na šestih prizoriščih, na sezono oz. leto pripravi do 10 novih predstav, letno odigra preko 700 predstav, gostuje v Sloveniji in tujini.

Organizira 2 festivala, ki se odvijata vsaki dve leti (vsako leto eden).

Izvaja programe kulturnega izobraževanja za otroke in mladino.

Eden ključnih ciljev LGL je spodbuditi interes različnih ciljnih skupin za lutkovno umetnost in afirmacija lutkarstva v okviru uprizoritvenih umetnosti in kulture nasploh.

Med pomembne naloge LGL sodi tudi kulturna vzgoja občinstva, v okviru katere med posebne poudarke sodi afirmacija lutk in gledališča med najstniško publiko.

Na podlagi navedenih aktivnosti se mora Lutkovno gledališče Ljubljana uveljaviti in utrditi svoje mesto kot osrednja slovenska referenčna ustanova za področje uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade, s tem pa tudi ena najpomembnejših za področje kulturne vzgoje. Na področju lutkarstva mora utrjevati osrednje mesto v Sloveniji in širši regiji z aktivno vlogo v strokovnih in stanovskih pobudah, projektih mreženja in izmenjav, s krepitvijo standardov kakovosti in z okrepljeno afirmacijo mednarodnega festivala Lutke.

II. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda

Delovanje LGL bistveno opredeljujeta naslednji pravni podlagi:

- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Lutkovno gledališče Ljubljana Ur. l. RS, št. 116/2008 (spremembi Ur.l.RS št. 8/2010 in št. 55/2012),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) Ur.l. RS, št. [96/2002](#), (spremembe Ur.l. RS, št. [123/2006](#)-ZFO-1, [7/2007](#) Odl.US: U-I-35/04-11, [53/2007](#), [65/2007](#) Odl.US: U-I-276/05-11, [77/2007](#)-UPB1, [56/2008](#), [94/2009](#) Odl.US: U-I-278/07-17, [4/2010](#), [20/2011](#), 100/2011, 111/2013),

po vsebinski plati pa strateški dokumenti:

- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014-2017 (ReNPK14-17); Ur. l. RS 99/2013,
- Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015 in
- Poslovni in programski razvoj Lutkovnega gledališča 2011-2015.

Poleg naštetega opredeljuje delovanje LGL še vsa zakonodaja, ki ureja javni sektor in delovanje javnih zavodov.

*Kraljestvo
domišljije*

III. Dolgoročni cilji

Dolgoročni cilji zavoda so skladni z usmeritvami dokumentov lokalne in nacionalne kulturne politike, zapisani so v dokumentu Poslovni in programski razvoj Lutkovnega gledališča Ljubljana za obdobje 2011-2015 in se osredičajo v smeri kakovosti produkcije, prepoznavnosti delovanja in optimizacije delovnih procesov. Poglavitni poslovni cilji zavoda so dostopnost, homogenost delovanja zavoda, utrditev pomena LGL kot osrednje lutkovne ustanove in centra za uprizoritvene umetnosti za otroško in mladinsko publiko, razvoj projektov neformalnega izobraževanja in kulturne vzgoje ter sodelovanje s sorodnimi akterji. Ob tem se zavod zavezuje povečati obseg lastnih prihodkov in sofinanciranja s strani EU.

IV. Letni izvedbeni cilji

Letni izvedbeni cilji so bili potrjeni s strani sveta zavoda (februar 2013, novelacija finančnega načrta avgust 2013). LGL si je v letnih ciljih zastavilo ambiciozen produkcijski program, ki smo ga realizirali. Največji produkcijski zalogaj sezone – koprodukcija z Lutkovnim gledališčem Maribor *Alica v čudežni deželi*, je bila zaradi poškodbe igralca prestavljena v l. 2014 (16. 1. premiera v LGMB, 3. 2. premiera v LGLJ), stroškovno pa je bila realizirana vsa v l. 2013 (igralec se je poškodoval na javni generalki). Od aktivnosti, ki jih je zavod kot obveznost oz. dolg prenesel v realizacijo v l. 2014, lahko navedemo še izdajo revije Lutka, zamik realizacije je bil odobren z dodatkom k pogodbi, ki jo ima LGL sklenjeno z Javno agencijo za knjigo – razlog za časovni zamik realizacije je predvsem v dinamiki postopka javnega financiranja (pogodba o financiranju šele v drugi polovici poletja).

Kazalniki realizacije za l. 2013 – primerjava s preteklim letom

Kazalci:	2012	2013
število premier:	10	16
število ponovitev naslovov iz prejšnjih sezon (št.)	35	34
število vseh predstav (izvedbe premier in	721	721
število vseh obiskovalcev:	107.996	127.340
število prodanih vstopnic:	92.235	107.167
število gostovanj po Sloveniji in v zamejstvu:	97	120
število mednarodnih gostovanj (brez zamejstva):	42	15

V. Ocena uspeha realizacije programa

Ocena uspeha na podlagi primerjave kazalcev priča o kvantitativno izrazito uspešnem letu, kar je glede na slabšanje pogojev dela morda presenetljivo, glede na ambiciozno zastavljene cilje v pričetku leta je realizacija po posameznih kazalcih na nivoju pričakovanega. V primerjavi z realizacijo l. 2012 pa smo seveda lahko zadovoljni.

V letu 2013 smo v Lutkovnem gledališču Ljubljana realizirali enajst žanrsko, avtorsko in vsebinsko raznolikih predstav, s katerimi nagovarjamo različne starostne skupine (otroke, mladostnike in odrasle). Zdi se, da nam je uspelo v opusu leta 2013 pridelati kar nekaj predstav, ki se jim obeta dolgo življenje, izpostavimo lahko vsaj *Zverjasca*, *Močeradek gre čez cesto* in *Turlututu*, dve od v nadaljevanju naštetih predstav, pa sta že tudi prejemnici mednarodnih prestižnih nagrad (*Bestiaires* in *Močeradek gre čez cesto*).

Šest predstav smo namenili najmlajšim (*Bezgova pravljica*, *Zverjasec*, *Močeradek gre čez cesto*, *Moj dežnik je lahko balon*, *Turlututu*, *Pazi Pika*), dve starejšim otrokom (*Sovji grad*, *Alica v čudežni deželi*), tri predstave pa so namenjene mladostnikom in odraslim (od tega je ena lutkovna: *Bestiaires*, dve predstavi pa sta dramski: *Instrukcija* in *Antigona*). Dve predstavi smo pripravili v koprodukciji s slovenskimi gledališči (*Pazi Pika* z

*Kraljestvo
domišljije*

Gledališčem Koper in *Alico v čudežni deželi* z Lutkovnim gledališčem Maribor), dve predstavi pa sta produkt sodelovanja s tujimi koproducenti (*Bestiaires* z DudaPaiva Company iz Nizozemske, Norveške in Kilden Theater in Riksteatret iz Norveške in *Turlututu*, s Kulturnim centrom Tinquex v Franciji). V letu 2013 so tekle tudi priprave na novo mednarodno koprodukcijo *Krabat* Otfrieda Preusslerja z Ulrike Quade Company iz Nizozemske, ki nastaja v likovni podobi Silvana Omerzuja (premiera september 2014).

V l. 2013 smo pripravili še poseben premierski sklop, ki je bil posebej namensko podprt s strani našega ustanovitelja – gre za program mladih gledaliških ustvarjalcev **BiTeater**, v sklopu katerega je nastalo v Kulturnici LGL pet produkcij mladih slovenskih režiserjev in njihovih ekip (zadnja premiera iz tega sklopa 26. 1. 2014). Kulturnica tako postaja prizorišče, ki ga Lutkovno gledališče Ljubljana razvija kot prostor za gledališko eksperimentiranje oziroma iskanje novih načinov uprizarjanja tako na področju lutkovnega gledališča kot tudi ostalih uprizoritvenih oblik.

V letu 2013 smo izvedli 15 **gostovanj v tujini**. Lutkovno gledališče Ljubljana je bilo v l. 2013 prvič uvrščeno v program prestižnega Festival Mondial des Theatres de la Marionnettes v Charleville-Mézières. LGL je bilo prisotno v programu z dvema predstavama – *Živalska farma* in *Bestiaires* – uspeh 7 razprodanih ponovitev in navdušenih medijskih odzivov v francoskem časopisju, pa je nadgradila še predstavitev gledališča na zasedanju osrednje francoske distribucijske mreže ONDA, kamor smo bili povabljeni kot eno od 3 tujih gledališč. Ob koprodukcijskem projektu *Bestiaires*, ki je zmagovito obredel večino pomembnejših festivalov, velja izpostaviti še uspeh predstave *Močeradek gre čez cesto* na Tallinn Treff festivalu (nagrada žirije) in odmevno predstavitev LGL na hrvaškem lutkarskem srečanju SLUK v Osijeku (razstava Milan Klemenčič: *Tragač za ljepotom i bajkovitim svijetom* in predstava *Dr. Faust*). LGL se je prvič predstavljalo še na festivalih v Turčiji (*Izmir, Prepovedane ljubezni*) in Grčiji (*Kilkis, 4 muzikanti*).

Festival **Zlata paličica 2013** je utiril novo pozicijo festivala na slovenskem festivalskem zemljevidu. Uspelo nam je pridobiti sodelovanje (so-organizacijo) Cankarjevega doma, enega osrednjih kulturnih centrov, ki se ukvarja s kulturno vzgojo. Sredi leta smo pričeli tudi proces ustanavljanja slovenske podružnice svetovne mreže Assitej (mreža gledališč za otroke in mlade). K sodelovanju so pristopila praktično vsa gledališča, ki profesionalno in kontinuirano ustvarjajo za mlade publike. Assitej Slovenija je tako »sopodpisan« tudi na založniški ediciji – strokovnem priročniku **Odraščajoča publika** – *osem esejev o vlogi gledališča za otroke in mladino v sodobni družbi*. Knjiga je izšla v času festivala, prelomna pa je tudi druga tiskana edicija festivala – katalog festivala, ki je prvič sestavljen na način kataloga priporočljivih vsebin za vrtce in šole s področja uprizoritvenih umetnosti. Festival postaja tako referenčna strokovna platforma kulturne vzgoje na področju gledališča. V sklopu festivala se je zvrstilo 21 različnih predstav različnih žanrov, strokovna, otroška in mladinska žirija pa so podelile nagrade najboljšim v 7 različnih kategorijah (LGL je prejelo nagradi za predstave *Luknja* in *Živalska farma*, nagrado za inovativen pristop pa je za produkcije v LGL prejel tudi Matija Solce).

Zavod je v l. 2013 uspel z vlogo na evropski razpis za financiranje Kultura, kot glavni partner pridobiti sredstva za projekt **EPKE** (*European Puppetry Knowledge Exchange*). V sklopu projekta je gledališče v prvi polovici poletja izvedlo prvo mojstrsko delavnico v izdelovanju lutk *Marionete: med tradicijo in sedanostjo*, na kateri se je mojstrilo 11 izdelovalcev lutk (kiparjev in tehnologov) iz Estonije, Češke, Francije, Hrvaške in Slovenije.

V l. 2013 nam je uspelo združiti lutkarske moči v Sloveniji in pripraviti vlogo na razpis Javne agencije za knjigo, kjer smo tudi uspeli z našo vlogo za sofinanciranje revije **Lutka**. Tako se bo po naši zaslugi na področje strokovne publicistike s področja lutkarstva po dobrem desetletju vrnila edina strokovna revija za to področje.

S kakovostnim programom in uspešno promocijo nam je uspelo enormno povečati vpis v naše **abonmaje**. Abonmaji še vedno pomenijo stabilen dotok publike in širijo prepoznavnost našega gledališča. Najbolj smo lahko zadovoljni s povečanjem vpisa v abonma KUL (kultura, umetnost, Ljubljana), saj gre v tem primeru za publiko (15–25 let), ki jo pridobimo najtežje.

*Kraljestvo
domišljije*

Abonma	2011/12	2012/13	2013/14
PRVI (Prva srečanja)	124	188	161
KLASICNI (Klasične pravljice)	197	359	391
RADOVEDNI (Novo za radovedno sovo)	100	147	322
DRZNI (Prov hudo)	-	41	93
NAJSTNIŠKI (DvaNAnaist)	26	18	29
ODRASLI	-	-	7
NOSTALGICNI	-	-	4
KUL	110	153	249
SKUPAJ	557	906	1256

V Lutkovnem gledališču Ljubljana ponujamo osem raznovrstnih, cenovno dostopnih programov **neformalnega izobraževanja**, ki otrokom in mladostnikom omogočajo različne možnosti učenja in lastnega ustvarjanja.

Lutkarskim se je že v prejšnji sezoni pridružila šola pripovedništva in »plesalnica« za najmlajše, v sezoni 13/14 pa še »muzikalnica« za najmlajše in delavnice izdelovanja lutk za starejše.

V l. 2013 nam je ustanovitelj namenil sredstva v višini 58.000,00 € za potrebe **investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme**. Skupno (z vložkom lastnih sredstev) je bilo porabljenih 91.197,00 € - v skladu s sprejetim programom. Zadnja leta (od prenove OPZ) izvajamo samo nujna vzdrževalna dela in zamenjujemo dotrajano opremo.

Na podlagi odločbe inšpektorja je bila opravljena izmera vseh električnih tokokrogov v stavbi in izdelan elaborat električnih inštalacij objekta, zaključen je bil statični »monitoring« stavbe z elaboratom, ki nam nalaga daljne ravnanje za sanacijo vogala stavbe. Po vsej stavbi so bile montirane »panik« kljuge, na ostrešju so bili nameščeni novi žlebovi (zaradi zamakanja) in snegolovi, popravljena je bila vodovodna napeljava (zaradi zamakanja). Zamenjana je bila tudi najnujnejša dotrajana odrska oprema (lučna mešalna miza, naglavni mikrofoni, predvajalniki glasbe), nekaj sredstev pa smo namenili tudi nabavi računalniške opreme in novih strojev (pralni stroj, likalniki, tračna žaga, vrtalni stroji).

Knjigarna Zvezdice Zaspanke je zaključila prvo celotno leto obratovanja. Kakovostno ponudbo literature za otroke in mlade nam zagotavlja Založba Sanje (tudi programsko podporo), v knjigarni pa zagotavljamo tudi specializirano ponudbo za področje lutkarstva. V prvem letu delovanja je knjigarna ustvarila 14.387,93 € prihodkov (zgolj s knjigotrškim programom), bistveno pridobitev upravljanja knjigarne pa pomeni poletni odpiralni čas blagajne gledališča, ki je pomembno prispeval k povečanju vpisa v abonmaje.

VI. Kazalci

Kazalniki realizacije - leto	2010	2011	2012	2013
Število premier:	10	11	10	16
Št. ponovitev iz prejšnjih sezon (št. naslovov):	27	32	35	34
Št. domačih koprodukcij:	2	2	1	2
Št. mednarodnih koprodukcij:	0	0	1	2
Št. vseh javnih nekomercialnih prireditev skupaj:	821	908	1.066	1.174
Št. izvedb premiernih produkcij:	183	211	232	267
Št. izvedb ponovitev iz prejšnjih sezon:	562	515	489	454
Št. izvedb gostujočih predstav:	33	59	169	59
Št. ostalih javnih nekomercialnih prireditev:	43	123	206	320
Št. gostovanj po Sloveniji:	94	134	96	109
Št. gostovanj v zamejstvu:	4	3	1	11

*Kraljestvo
domišljije*

Št. mednarodnih gostovanj (brez zamejstva):	7	9	42	15
Št. obiskovalcev vseh nekomercialnih prireditev:	115.598	115.116	107.996	127.340
Povprečna cena vstopnice:	4,24	4,19	4,5	4,5
Število prodanih vstopnic:	94.129	98.541	92.235	107.167
Število vseh zaposlenih v javnem zavodu:	61	60	55	58
Število zaposlenih igralcev:	24	24	22	22
Zasedenost zaposlenih igralcev (povpr. št. nastopov v letu):	89,3	120	111	93,4
Št.. honorarnih zunanjih sodelavcev:	139	153	114	205
Od tega igralcev:	6	7	19	30
Od tega igralcev, zaposlenih v drugih javnih zavodih:	1	2	1	2
Višina vseh odhodkov	3.369.428	3.004.952	3.149.901	3.112.245
Višina izdatkov za plače	1.690.013	1.734.874	1.616.778	1.554.566
Višina odhodkov za avtorske honorarje	244.811	219.600	244.808	487.520
Višina lastnih prihodkov	470.021	549.261	582.423	750.581

VII. ZAKLJUČEK

Javni zavod je navkljub zmanjšanju javnih prihodkov izpeljal in presegel vse zastavljene programske cilje. Za nami je izrazito dinamično leto, podlage financiranja so se nam tokrat spreminjale še po koncu leta (odprava $\frac{3}{4}$ plačnih nesorazmerij).

Dosežki l. 2013 nas navdajajo z zadovoljstvom, obenem pa nam nalagajo precejšnje mero odgovornosti v zvezi z našim delom v l. 2014.

Datum: 17. 2. 2014

Podpis odgovorne osebe in žig:

Uroš Korenčan, direktor

*Kraljestvo
domišljije*